

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:665

av **Robert Hannah (L)**

Rätten till Nineveslätten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Irak upprättar ett lokalt självstyre för lokalbefolkningen på Nineveslätten i Irak, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Nineveslätten i Irak, som är belägen mellan floden Tigris och det kurdiska självstyret i Irak, kallas för Iraks kornbod. Det är också det enda området i Irak idag där landets ickemuslimska urfolk, framförallt kristna assyrier/syrianer, är i majoritet. Den assyriska befolkningen har dokumenterat levt på Nineveslätten i minst 6 000 år.

Iraks assyrier har lidit oerhört i modern tid. Folkmordet Seyfo som inleddes 1915 av det ottomanska riket raderade nästan ut befolkningen från hela Mellanöstern. Efter folkmordet väcktes en rörelse bland det assyriska folket för att få ett eget självstyre för att kunna säkerställa sin överlevnad i en oerhört kristofobisk region. Befolkningen hade då en absolut majoritet av befolkningen på Nineveslätten och dess angränsande områden i det nybildade Irak. Därmed började det framföras krav på självstyre för befolkningen på just Nineveslätten.

Frihetsrörelsen fick ett abrupt slut genom folkmordet Simelemassakern 1933 som det nybildade Iraks regering med stöd av kurdiska klaner genomförde mot sin assyriska befolkning, för att stoppa krav på självstyre på Nineveslätten. Självaste begreppet ”genocide” myntades av juristen Raphael Lemkin efter händelserna i byn Simele när 3 000 assyrier slaktades.

Efter Simelemassakern dog frihetsrörelsen och extrema försök till arabifiering respektive kurdifiering av landets assyrier följde. Många kulturella rättigheter togs bort och assyrier blev tredjehandsmedborgare. Unga assyriska pojkar togs från sina familjer och uttogs till militära och andra tjänster. Många assyrier var även tvungna att byta namn till andra icke assyriska namn, och det var inte tillåtet för dem att utöva sin kultur eller sin kristna religion.

Under Saddam Husseins arabsozialistiska policy drabbades den assyriska befolkningen även mycket hårt. Hussein klassificerade assyrierna i Irak som kristna araber och inte som en etnisk minoritet. Trots att assyrier etniskt och lingvistiskt skiljer sig från resten av befolkningen. Befolkningens folkliga rättigheter togs ifrån dem. Härskar- och splittringspolitik användes gentemot gruppen och ledde att befolkningens kyrkor och olika subgrupper än idag inte kommer överens och nyttjar olika benämningssnamn såsom assyrier, syrianer och kaldéer. Namnkonflikten är en direkt orsak av härskarpolitik som än idag utnyttjas gentemot folket.

Sedan USA:s invasion av Irak har den assyriska befolkningen i Irak minskat från ca 1,5 miljon till ca 300 000. Assyrierna drabbades av en extrem våg av kidnappningar, våld, hot, mord och attacker mot landets kyrkor vilket tvingade majoriteten av befolkningen att i desperation fly landet. År 2003 uppgick folkgruppen assyrier till endast 5 % av den irakiska befolkningen. Trots detta stod assyrier enligt FN:s högkommissionär för flyktingar för 40 procent av alla irakiska flyktingar sedan USA:s invasion av Irak 2003. Under samma tidsperiod ökade Iraks befolkning med 30 %. Kaoset som följde efter USA:s invasion av Irak kan inte beskrivas som något annat än en politisk, etnisk och religiös rensning av Iraks assyrier av terroristorganisationer och där Iraks ledande politiker var ointresserade av att skydda minoriteten utan såg på när det skedde.

USA:s invasion av Irak 2003 ritade om den politiska kartan i landet. De politiska motsättningarna mellan de olika grupperna – främst shia och sunni, men också kurderna – har sen dess lett till blodiga våldsspiraler. Ur det här kaoset växte Isis fram som ytterligare en aktör i konflikten. Inte många kunde tro att landets assyrier skulle kunna drabbas värre än man redan hade. Men folkmordet som Isis sedan augusti 2014 har riktat mot landets assyrier och ockupationen av Nineveslätten kan innebära ett slut för assyriernas 6 000-åriga historia i regionen.

Centralregeringen i Bagdad lovade så sent som i januari 2014 att Nineveslätten skulle bli en egen provins. Rätten till självstyre är även inskriven i Iraks konstitution. Det är dags för Sveriges regering att öppet stötta ett bildande av självstyre i regionen om man på allvar vill att landets urfolk ska överleva. Genom att inrätta ett lokalt självstyre på Nineveslätten kan dess plågade och sargade befolkning få nya möjligheter att bygga upp ett samhälle och värna sin kultur, identitet och religion. Men då krävs handlingskraft från såväl Sverige och EU som FN. Som ursprungsbefolkning har assyrier och de andra minoriteterna där nämligen rätt att upprätta ett lokalt självstyre på Nineveslätten.

Det krävs nu press från den svenska statens sida att se till att Iraks regering genomför reformen och tillåter lokalt självstyre till Nineveslättns befolkning.

Robert Hannah (L)